

DANCE IN THE COURT OF JUSTICE

De titel van de tentoonstelling is ontstaan in een historische terugblik op 18 mei 1899, de openingsdag van de Eerste Vredesconferentie in Den Haag, georganiseerd door koningin Wilhelmina. Haar moeder Emma had 29 augustus 1898 afstand gedaan van de troon, maar zij had nog een brief van haar Russische neef Tsaar Nicolaus II op zak die zij doorgaf aan haar dochter; haar dochter, de tiener Wilhelmina, die op die dag 18 was geworden en volwassen! Zij werd de nieuwe Koningin met een grote opdracht: de organisatie van een Vredesconferentie in Den Haag, haar eerste officiële, publieke en maatschappelijke optreden. Een grootse gebeurtenis, met gevolgen voor de hele wereld. Er kwamen meer dan honderd gedelegeerden uit 26 landen. De hoop op vrede en ontwapening was voelbaar in de stad, waar de bevolking met verbazing staarde naar de buitenlandse gasten, die met koetsen door de straten trokken, feestten en dineerden. De slotakte werd na ruim 2 maanden debatteren over ontwapening, door alle 26 landen ondertekend, waaronder Mexico, Amerika, Japan, Rusland, China, Perzië, Frankrijk, Denemarken...Europa, ja, de wereld ging voor Vrede!

Een prachtig begin voor een jonge vrouw van 18 jaar op weg naar het wereldtoneel, waar grootmachten over oorlog en vrede beslissen. Het was een groot succes en in 1907 volgde de Tweede Vredesconferentie, waarbij de eerste steen werd gelegd voor het huidige Vredespaleis; de installering van het Internationale Hof van Arbitrage. Ik houd van deze Wilhelmina, deze jonge vrouw, die de vrede omarmde. Ik zoek naar een lied om haar en de vrede te bezingen. Haar hand heb ik nooit gekregen, maar haar ring wel.

Ik zoek naar de geest van deze Wilhelmina in onze tijd, naar de geest van gerechtigheid, naar de claim voor vrede, de afkeer van oorlog, in de overtuiging dat elk leven telt. Sta op! Ja, haar dochter, koningin Juliana stond op, in 1952 toen zij het Amerikaanse Congres toesprak met de volgende woorden:

"...indien de algemene geest van hulpvaardigheid jegens de wereld haar kans krijgt, zal deze voeren tot goodwill tussen naties en mensen. Goodwill leidt tot begrip en begrip leidt tot vertrouwen en vertrouwen is de enige basis voor internationale samenwerking."

Zij werd rondgereden door de straten van New York, waar zij met bloemen, confetti, applaus en gejoel verwelkomd werd. Een feest.

Nu, 72 jaar later, zien we dat de kracht van de vredesbeweging dramatisch verzwakt is, terwijl we weten dat vrede noodzakelijk is voor de samenleving, iedereen wil in vrede te leven! Wat Henri Dunant zag in 1863 op het slagveld van Solferino, zien wij nu in Gaza; wat toen geleid heeft tot de oprichting van het Rode Kruis in Genève met aansluitend de Conventies van Genève, wat toen zo krachtig bepleit en geïnstitutionaliseerd werd in oorlogsrecht; de verzorging van alle slachtoffers van oorlogsgeweld, lijkt niet meer te bestaan. Ziekenhuizen worden gebombardeerd, artsen en gewonden vermoord! Het harde feit is, dat de onophoudelijke bombardementen op Gaza nu niet gestopt noch begrensd worden door het geïnstalleerde, internationale recht. We zijn uitgeschakeld door oorlogsgeweld, dat geen grenzen kent en zijn gang kan gaan. Het gebeurt voor onze ogen en we laten het gebeuren. Wat zou Henri Dunant zeggen, die in 1910 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg, wat zou Wilhelmina nu zeggen, wat zou Juliana zeggen over de verloren geraakte stem van de vredespleiters? Het is om te huilen... Het is om te huilen. Het is om te huilen.

De tentoonstelling *Dance in the Court of Justice*, wil in een uiterste poging op de beat van een onregelmatige hartslag de feeststemming van de lente van 1899 weer in herinnering te roepen.

Henk Visch